

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 31Csp/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2121203838
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Skubáková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2023:2121203838.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Skubákovou v právnej veci sporu žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, P.O.BOX 205, 810 00 Bratislava, proti žalovanej: L. S., D. XX.X.XXXX, N. N. XXX, zastúpená: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom P. Mudroňa 5, Žilina, IČO: 47445092, o zaplatenie sumy 3.465,07 eura s príslušenstvom, t a k t o

rozhodol:

I. Žaloba sa v časti o zaplatenie 3.062,66 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % p.a. zo sumy 3.465,07 eur od 28.11.2018 do 24.05.2021, 3.458,66 eur od 25.05.2021 do 18.06.2021, 3.456,68 eur od 19.06.2021 do 21.07.2021, 3.448,01 eur od 22.07.2021 do 18.08.2021, 3.439,34 eur od 19.08.2021 do 20.09.2021, 3.437,36 eur od 21.09.2021 do 21.10.2021, 3.435,38 eur od 22.10.2021 do 22.11.2021, 3.433,40 eur od 23.11.2021 do 20.12.2021, 3.431,42 eur od 21.12.2021 do 07.02.2022, 3.429,44 eur od 08.02.2022 do 28.02.2022, 3.424,48 eur od 01.03.2022 do 21.03.2022, 3.419,32 eur od 22.03.2022 do 27.04.2022, 3.411,10 eur od 28.04.2022 do 29.06.2022, 3.378,50 eur od 30.06.2022 do 05.09.2022, 3.082,66 eur od 06.09.2022 do 25.10.2022, 3.072,66 eur od 26.10.2022 do 27.12.2022, 3.062,66 eur od 28.12.2022 do zaplatenia, z a m i e t a.

II. Vo zvyšku sa konanie z a s t a v u j e.

III. Žalovaná m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Pôvodný žalobca (VÚB, a.s.) sa žalobou doručenou súdu dňa 30.6.2021, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 3.465,07 eur s úrokom z omeškania 5% ročne od 28.11.2018 do zaplatenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že pôvodný žalobca a žalovaná uzatvorili spolu dňa 21.12.2017 zmluvu o pôžičke č. 7191375 / 1720038244, na základe ktorej poskytol žalovanej pôžičku vo výške 4.000,- eur. Podľa zmluvy o pôžičke mala žalovaná splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume

93,67 eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 5.620,2 eur. Do podania žaloby uhradila z vyššie uvedenej zmluvy sumu 1.004,64 eur. Vzhľadom na to, že žalovaná porušila svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, pôvodný žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom zo dňa 26.09.2018 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovanú k úhrade dlžných splátok, na čo jej poskytol dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalovanú upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, bude oprávnený úver zosplatniť. Žalovaná ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradila. Pôvodný žalobca dňa 19.11.2018 úver zosplatnil, o čom bola žalovaná informovaná listom zo dňa 22.11.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplatneniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatnením.

3. Súd žalobe vyhovel platobným rozkazom č.k. 31Csp/48/2021-34 zo dňa 23.7.2021. Uvedený platobný rozkaz bol zrušený na základe odporu zo strany žalovanej, ktorá žiadala žalobu zamietnuť. Táto v odpore namietala, že žalobca v žalobe neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Taktiež sporovala splnenie podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, keď žalobca nepredložil doručenkou k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobca v žalobe uvádza, že najskôr zaslal žalovanej predžalobnú upomienku a následne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Takéto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nemôže spôsobovať žiadne právne následky, keďže žalobca nepredložil doručenkou k tomuto oznámeniu. V zmysle § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.“ Na základe uvedených skutočností žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalobca nepredložil listinný dôkaz o tom, že sa oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dostalo do sféry dispozície žalovanej, žalobca nepreukázal, že žalovaná mala objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej a preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

4. V podaní doručenom súdu dňa 17.9.2021 pôvodný žalobca uviedol, že vo vzťahu k overovaniu bonity žalovanej poukazuje na to, že občiansky preukaz žalovanej nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient spĺňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé. Žalovaná taktiež prehlásila, že ku dňu podpisu zmluvy jej neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie záväzku. Uvedené vyhlásenia sú súčasťou uzatvorenej zmluvy, teda žalovaná mala možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporevala. Zmluvné podmienky boli žalovanou riadne podpísané. Žalovaná zároveň z titulu zamestnanca preukázala výšku mesačného príjmu a na druhej strane aj jej mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovanou uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemá dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanej riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanej len obyčajnou poštou, keďže pred zosplatnením bola žalovanej adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bola upozornená na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia doplnil, že žalovaná sa mohla o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovanej s jej obsahom.

5. Uznesením tunajšieho súdu č.k. 31Csp/48/2021-64 zo dňa 31.3.2022 súd na návrh pôvodného žalobcu pripustil na základe postúpenia pohľadávky zmenu subjektu konania na strane žalobcu, tak že do konania namiesto pôvodného žalobcu vstúpil aktuálny žalobca. Uvedené uznesenie má iba procesné dôsledky.

6. Podaniami doručenými súdu dňa 7.9.2022, 1.12.2022 a 2.1.2023 aktuálny žalobca vzal žalobu postupne späť v časti o zaplatenie sumy celkom 402,41 eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania vzhľadom na úhrady žalovanej postupnými platbami počas konania. Posledným z podaním si žalobca uplatňoval zostávajúci nárok na úhradu sumy špecifikovanej vo výroku I. rozsudku. Keďže vo zvyšnej časti bol pôvodne uplatnený nárok žalobcu vzatý späť, súd konanie vo výroku II. vo zvyšku zostávajúcom po rozhodnutí o naďalej uplatňovanom nároku (výrok I.) zastavil v súlade s ustanovením § 145 ods. 2 CSP bez danosti nesúhlasu žalovanej.

7. Súd vo veci rozhodol na pojednávaní dňa 11.1.2023, a to v neprítomnosti oboch sporových strán, ktoré neprítomnosť ospravedlnili a súhlasili s rozhodnutím bez ich prítomnosti. Vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov založených do spisu stranami, pričom keďže tieto boli stranám riadne doručené a neboli spochybnené, neoboznamoval ich osobitne na pojednávaní.

8. V konaní nebolo sporným, že právny predchodca pôvodného žalobcu (ktorý je jeho právnym nástupcom na základe zlúčenia) - spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ a žalovaná ako dlžník uzatvorili dňa 21.12.2017 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bola žalovanej poskytnutá suma 4.000,- eur (čo potvrdzuje Zmluva čl. 10). Žalovaná sa dostala so splácaním úveru do omeškania. Listom zo dňa 26.9.2018 (čl. 26) vyzval predchodca nesporne žalovanú k úhrade dlžných splátok s upozornením na možnosť predčasného zosplatenia (výzva bola žalovanej doručená dňa 30.10.2018 - doručka čl. 26). Sporným v konaní medzi stranami bolo, či predchodca žalobcu riadne preskúmal bonitu žalovanej, a či došlo k platnému predčasnému zosplateniu pohľadávky žalovanej.

9. Predmetom konania je nárok žalobcu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Súd vec posúdil podľa nasledovných ustanovení právnych predpisov.

10. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

11. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

12. Podľa § 52 ods. 1 a 2 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlíšne zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2)

13. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15. Podľa § 45 ods. 1 OZ, prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde.

16. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované

spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

18. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

19. Podľa § 7 ods. 1 a 2 ZoSÚ, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. (1) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom. (2)

20. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

21. Podľa § 524 ods. 1 a 2 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. (1) S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. (2)

22. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), Práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

23. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ (v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky), práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
- b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa}) spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

24. Právny vzťah založený predmetnou Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať aj podľa právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ, zákona č. 129/2010 Z.z., zákona č. 250/2007 Z.z.), keďže právny predchodca aktuálneho žalobcu pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere vystupoval ako dodávateľ (§ 52 ods. 3 OZ) s poukazom na predmet podnikania a žalovaná vystupovala ako spotrebiteľ (§ 52 ods. 4 OZ), pretože jej bol poskytnutý úver za iným účelom ako za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania. V zmysle zásady *lex specialis derogat legi generali* má potom špeciálna právna úprava, ktorou je zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ako i ustanovenie § 52 a nasl. OZ, prednosť pred všeobecnou právnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, a je preto nevyhnutné predmetný právny vzťah medzi účastníkmi

zmluvy posudzovať podľa ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

25. V tu prejednávanej veci dospel súd k záveru, že žalobca nepreukázal, že veriteľ pri poskytnutí úveru konal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ (žalovanou namietané riadne neskúmanie bonity), pričom bol pred uzavretím zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom za hrubé porušenie povinnosti sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez relevantných údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

26. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa.

27. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval (keď posudzoval schopnosť žalovanej splácať úver bez riadnych údajov o jej výdavkoch a bez akýchkoľvek dokladov o nich), čím porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. Veriteľ úveru sa uspokojil s údajom od žalovanej, že jej celkové mesačné výdavky (na všetky potreby domácnosti, bývanie, služby, atď.) predstavujú sumu iba 10,- eur (ktorý údaj vyplýva nielen zo samotnej Zmluvy, ale i z tlačiva predloženého pôvodným žalobcom týkajúceho sa skúmania jej schopnosti splácať úver- čl. 24,25), ktorá je bez ďalšieho sumou nereálnych mesačných výdavkov akejkoľvek domácnosti, a to odhladnuc i od toho, že žalovaná uviedla, že má i jedno nezaopatrené dieťa. Veriteľ sa tak pri skúmaní bonity spotrebiteľa uspokojil s predložením občianskeho preukazu žalovanej a výplatnými páskami za dva mesiace (čl. 24), ale je zrejmé, že údaj o výdavkoch žalovanej uviedol v tlačive iba mechanicky bez podrobnejšieho skúmania, či akéhokoľvek zodpovedného vyhodnocovania. Znalosť údajov o príjme bez riadneho vyhodnotenia údajov o výdavkoch nemôže byť dostatočným na riadne vyhodnotenie schopnosti spotrebiteľa splácať poskytovaný spotrebiteľský úver. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov. Keďže tu veriteľ zisťoval určité údaje od žalovanej avšak v nedostatočnej miere, súd jeho porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ v spojení s § 11 ods. 2 ZoSÚ nepovažuje síce za hrubé porušenie povinnosti, ale jednoznačne za podstatné porušenie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou (majúce vplyv na možnosť posúdenia schopnosti spotrebiteľky splácať úver) s následkom podľa prvej vety § 11 ods. 2 ZoSÚ, a teda že veriteľ daného úveru nebol oprávnený vyžadovať od žalovanej jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd ohľadne porušenia povinnosti veriteľa skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 9CoCsp/77/2020-130 zo dňa 28.07.2021.

28. Z vyššie uvedeného vyplýva, že predčasné zosplatenie úveru listom zo dňa 22.11.2018 (čl. 27) je pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ neplatné, a teda k zosplateniu úveru v skutočnosti nedošlo, a to bez ohľadu na to, či toto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo alebo nebolo doručené žalovanej.

29. Súd tu dodáva, že ďalším dôvodom neplatného zosplatenia úveru je skutočnosť, že nebolo preukázané (na sporovanie žalovanou), že by sa list oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru dostal do dispozičnej sféry žalovanej. Tu bolo zo strany žalobcu uvádzané, že nedisponuje

dôkazom doručovania listiny žalovanej, keďže zosplatnenie bolo žalovanej zasielané obyčajnou listovou zásielkou. Je vecou žalobcu preukázať ním produkované a protistranou sporované skutkové tvrdenia v konaní. Súčasne je na zodpovednosti poskytovateľa úveru, ako strany odborne zdatnej a majúcej mnoho skúseností s dokazovaním v civilnom sporovom konaní, keď zvolí na realizáciu tak zásadného úkonu, akým je predčasné zosplatnenie úveru iba formu obyčajnej listovej zásielky, a teda v prípade sporu o doručenie písomnosti nemôže doručovanie nijako preukázať, a to nielen predložením doručenky, či závlady, ale dokonca ani podacieho hárku.

30. V tu prejednávanej veci tak žalobca nijako konkrétne nepreukázal, že by jeho právny predchodca úver predčasne zosplatnil, keď na predčasné zosplatnenie je potrebný úkon veriteľa, ktorým toto svoje právo za splnenia zákonných podmienok uplatní. Súd sa pritom nestotožňuje s názorom žalobcu, že list zosplatnenia úveru má iba deklaratórny charakter, a teda žalovaná sa mohla o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby, pričom účinky zosplatnenia nastanú spätne, keďže má za to, že zosplatnenie je úkonom žalobcu, ku ktorému môže, ale nemusí, aj v prípade vzniku tohto oprávnenia voči dlžníkovi pristúpiť. Priamo v zmysle znenia OZ má však možnosť toto oprávnenie využiť iba do splatnosti najbližšej splátky, kedy má byť v prípade záujmu zrealizované a aj (efektívne) doručované. Je nevyhnutné, aby spotrebiteľ, ako osoba, ktorá je v prípade takéhoto predčasného zosplatnenia povinná uhradiť celý dlh, bola o tejto skutočnosti informovaná práve v čase, keď je zosplatnenie aktuálne a nemožno pripustiť výklad v smere deklaratórnosti okamžitého zosplatnenia, ktorý by nebol v smere ochrany spotrebiteľa, ale tohto by dostával, to nie výnimočne, do situácie, že by mu vznikla povinnosť splatiť celý dlh (a to aj vrátane narastajúceho úroku z omeškania), a to bez trvania na jeho informovaní o tejto skutočnosti. Keďže v tomto konaní žalobca nepredložil žiaden dôkaz preukazujúci, či vôbec (a kedy) sa oznámenie dostalo do sféry dispozície žalovanej a táto sa s ním oboznámila alebo aspoň mala možnosť sa s ním oboznámiť, súd nemal skutočnosť predčasného zosplatnenia úveru predchodcom žalobcu za preukázanú, a teda úver ani nepovažuje za predčasne zosplatnený.

31. Podporne tu súd poukazuje (k preukazovaniu doručovania) na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3CoCsp/45/2021 zo dňa 02.02.2022, v ktorom odvolací súd uviedol, že „z obsahu spisu nevyplýva, aby podmienka predchádzajúcej písomnej výzvy zo strany Všeobecnej úverovej banky, a. s. bola dodržaná. Dôkaz o tom, aby výzva bola žalovanej doručená, žalobca nepredložil, a preto v konaní túto skutočnosť žalobca nepreukázal. Žalobca nepredložil výzvu, ktorá by bola adresovaná žalovanej a za splnenie podmienky predchádzajúcej výzvy nemožno považovať ani „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 24.01.2018. V súvislosti s písomnou výzvou je potrebné uzavrieť, že vo vzťahu k tejto listine v konaní nebolo preukázané, aby táto bola žalovanej doručená. Nepredložením dôkazu o doručení výzvy v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách žalobca neuniesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Základnou podmienkou konania je aktívna legitímácia žalobcu, a preto žalobca nemôže byť aktívne legítimovaný v tomto konaní, keďže nepreukázal platné postúpenie pohľadávky. Je potrebné poukázať na to, že žalobca musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka žalovanej doručila.“

32. Taktiež súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/36/2020 zo dňa 15.12.2020 (publikovaný v Zbierke rozhodnutí Najvyššieho súdu č. 1/2021 pod R 4/2021), podľa ktorého „z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchýlnu dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.“

33. S poukazom na všetko vyššie uvedené tak k platnému predčasnému zosplatneniu úveru neprišlo jednak z dôvodu, že k tomu nebol veriteľ oprávnený v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ, ako aj z dôvodu, že nebolo preukázateľne uskutočnené v súlade s § 565 a § 53 ods. 9 OZ, pričom každý z dôvodov zakladá neplatnosť predčasného zosplatnenia v zmysle § 39 OZ.

34. Podmienkou platného postúpenia pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 ZoSÚ je, že sa postupuje pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred týmto termínom. Na druhej strane, postúpenie pohľadávky v rozpore s citovaným ustanovením má za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky z úverovej zmluvy, z ktorého dôvodu nemôže byť aktuálny žalobca v spore aktívne vecne legitimovaný.

35. Pohľadávka zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola postúpená dňa 15.12.2021 (oznámenie o postúpení pohľadávky- čl. 58), t.j. pred termínom konečnej splatnosti úveru (20.12.2022) a bez toho, aby sa stala splatnou pred termínom postúpenia, a preto nebola preukázaná výnimka zo zákazu prevodu práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere na tretiu osobu pred termínom jeho konečnej splatnosti upraveného v § 17 ZoSÚ. Žalobca tak nepreukázal predpoklady pre platné postúpenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a teda ani predpoklady pre nadobudnutie týchto práv, čím mu v konaní chýba aktívna vecná legitimácia.

36. Vzhľadom na vyššie uvedený nedostatok aktívnej vecnej legitimácie aktuálneho žalobcu v konaní súd žalobu vo výroku I. rozsudku zamietol.

37. Súd podporne poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/215/2019 zo dňa 16.06.2020, v ktorom odvolací súd uviedol, že „zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že oznámenie o zosplatnení nie je možné stotožňovať s upozornením veriteľa na možnosť zosplatniť úver v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Podľa obsahu vyššie uvedenej listiny jednoznačne ide už o využitie práva podľa § 565 OZ, t. j. práva žiadať zaplatenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok a keďže využitiu tohto práva nepredchádzalo upozornenie spotrebiteľa na možnosť uplatniť toto právo v lehote nie kratšej ako 15 dní, je záver súdu o využití práva tzv. straty výhody splátok veriteľom v rozpore so zákonom a v nadväznosti na to záver o neúčinnom zosplatnení úveru, správny. Vzhľadom na skutočnosť, že k zosplatneniu úveru došlo v rozpore so zákonom, bola tak postúpená na žalobcu pohľadávka, ktorá sa nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a tým neboli splnené podmienky platného postúpenia práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 17 zák. č. 129/2010 Z.z.“ Rovnako súd dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 13Co/104/2019 zo dňa 25.02.2020.

38. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

39. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

40. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. (1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (2)

41. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd aplikoval ustanovenie § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keď žalovaná bola v konaní úspešná v celom rozsahu, keď žaloba bola zamietnutá pre vecnú nelegitimáciu žalobcu. Žalovanú nemožno považovať za povinnú nahradiť žalobcovi trovy konania ani v časti, v ktorej bolo konanie zastavené pre jej platby počas konania, keď pri skúmaní príčiny zastavenia konania súd musí skúmať, či žalovaná reálne zavinila zastavenie konania so žalobcom, a teda oprávnenosť a existenciu nároku na procesnej strane, ktorej sa plnilo, pričom keďže žaloba bola vzatá späť aktuálnym žalobcom, a tento nebol v konaní vecne legitimovaný, súd ho považoval v celom rozsahu za povinného nahradiť žalovanej trovy konania (výrok III. rozsudku). V konaní pritom nebol tvrdený a súd sám nezistil žiaden dôvod na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O výške

náhrady trov konania bude rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. a), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.